

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

KIBRIS MÜZAKERELERİNİN 2014 FALI

Ata ATUN

Prof. Dr.

Blog No: 47
30.12.2013

2013 yılında yaşananların bilançosunu çıkarmak gerçekte çok önemli, neler olduğunu ve 2013 yılında yaşananların bizleri 2014'de nereye doğru götüreceğini anlayabilmek açısından. Kıbrıs Rum tarafının, AB'nin müdahalesine rağmen ekonomik olarak halen daha batağa doğru gidiyor olmasının, birçok parametrenin de yavaş yavaş değişmesine yol açacağı kesin. Bu değişim hem Rumların yaşamına, hem de Kıbrıs Müzakerelerine etki edecek.

Ekonomik olarak bataktan kurtulmak için Rum tarafındaki mevcut KDV'ler 2014 yılında yüzde bir oranında artırılabilecek. Şu anda yüzde 18 olan KDV oranı yüzde 19'a çıkarken beraberinde yaklaşık yüzde 5 gibi bir artış getirecek. Yüzde 8 olan KDV oranının yüzde 9'a çıkmasıyla da neredeyse yüzde 13 gibi bir vergi artışı binecek mükelleflerin üstüne. Rum tarafındaki Kamu İktisadi Teşebbüsleri de (KİT) yeniden yapılanacak, kamu alanında reformlar yapılarak sürekli zarar ortadan kaldırılacak, sağlık planı ve hizmetleri tamamlanıp aşamalı olarak uygulamaya konacak ve yeni bir vergi makamı oluşturulacak. Tüm bu güzel ifadelerin manası korkunç bir pahalılık yaşanacak, 2014 yılında Rum tarafında ve fakirliğin boyutları da büyüyecek demektir.

Rum tarafındaki bu olumsuz ekonomik gelişmeler ister istemez müzakere sürecine de damgasını vuracak. Türkiye'nin güçlü dış politikası ve bu politikaları yaratan kadrolardaki deneyim ve bilgi, Kıbrıs müzakerelerinde Türk tarafının lehine, geri dönülmesi kolay kolay mümkün olamayacak ilerlemelerin ve mevzi kazanımlarının damgasını vurmaya başardı. Kıbrıs Rum tarafının 18 Aralık'ta BM aracılığıyla Kıbrıs Türk tarafına ilettiği son ortak açıklama taslağı Rum tarafının yıllardır sürdürdüğü baskın politikadan vazgeçişini ve bir dönüşümü içeriyor adeta. Türkiye'de son bir haftadır yaşanan politik ve idari olayların, gelişmekte olan bu Kıbrıs müzakereleri sürecine hemen hemen hiç bir olumsuz etkisi

olmayacak. AKP'nin sağlam liderlik ve çalışma kadrosu, yönetim deneyimi ve strateji uzmanlığı kısa süre içinde bu sürecin yarattığı olumsuzlukların üstesinden gelebilecek güçte gözükmekte.

Kıbrıs Rum tarafının 18 Aralık'ta BM aracılığıyla Kıbrıs Türk tarafına ilettiği son ortak açıklama taslağı bana göre sürpriz gelişmelerle dolu. Bu taslaktaki cümleler, kesinlikle mevcut 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti artığı AB üyesi olmayı başarmış üniter Kıbrıs (Rum) Cumhuriyetinin ufak tefek yasal değişikliklerle yeni bir devlete dönüşmeyeceğini, "Birleşik Federal Kıbrıs Cumhuriyeti"nin çözümden sonra yeni bir devlet olarak ortaya çıkacağını Rum tarafınca kabul edildiğini içermekte. Bu çok önemli bir gelişme Tassos Papadopoulos'un "Ozmosis" doktrinini de ortadan kaldırmakta. Rumların sunduğu taslak içinde toprak, mülkiyet, güvenlik ve mevcut vatandaşlıklar gibi konular yok ve en son final aşamasında masaya gelecek buna ilaveten daha çok adı "Yönetim ve Güç Paylaşımı" olarak değiştirilen "Anayasal Yönler" üzerinde odaklanmakta.

Egemenlik konusunda ise (bence) tamamen Türk tezine yakın bir şekilde "Kıbrıslı Rumlardan ve Kıbrıslı Türklerden müşterek kaynaklanan tek egemenliğe sahip olacak" ifadelerini içeriyor ve BM anayasasının 2nci maddesinde yer alan "Birleşmiş Milletlerin üye ülkeleri arasındaki egemen eşitlik ilişkileri"ne atıfta bulunuyor. Türk tezinin aksine Rum taslağı, oluşturucu devletlerin egemenliğinin olmayacağını buna karşın da "bir tarafın diğer taraf üzerinde herhangi bir yetki veya hakkı olamayacağı"nı ifade ediyor. Taslağın en önemli içeriklerinden bir tanesi de "Federal Yüksek Mahkeme"nin yetkilerinin "Birleşik Federal Kıbrıs Cumhuriyeti'nin yetkilerinin üzerinde olacağı ve başkanlık görevini de büyük bir olasılıkla AB'den bir hukuk adamının yapacağı olması. Yani 1960-1974 yılları arasından Makarios'un ve baryalarının yaptığı gibi "Biz çoğunluğuz, adayı biz yönetiriz" mantığının geçerli olmayacağı ve herhangi "Oluşturucu Devletler" arasındaki bir anlaşmazlık durumunda kararın tarafsız(!) kişilerden oluşacak Federal Yüksek Mahkeme" tarafından verileceğini söylemekte. Hatırlatalım; Geçmişte bu kuruluş hiç çalışmamıştı ve Başkanı Forstoff ile yardımcısı, öldürülme tehdidi ile adayı terke zorlanmıştı... 2014 yılı şimdilik, müzakereler açısından, 2013 yılına kıyasla daha yapıcı ve verimli bir şekilde geçecek gibi gözükmekte. Bütün okuyucularıma güzelliklerle, mutluluklarla, sağlıkla ve başarılarla dolu yeni bir yıl dilerim.

Ata ATUN

e-mail: ata@kk.tc

<http://www.twitter.com/ataatun> <http://www.ataatun.com>

About the author:

-

To cite this article: Ata ATUN. 2024. "KIBRIS MÜZAKERELERİNİN 2014 FALI." Center For Eurasian

Studies (AVİM), Blog No.2013 / 47. December 30. Accessed June 30, 2024.
<https://avim.org.tr/Blog/KIBRIS-MUZAKERELERININ-2014-FALI-2>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır